GRÓF LÓNYAY MENYHÉRT A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA ÉLÉN 1871-1884

Cieger András
tudományos főmunkatárs
BTK Történettudományi Intézet

LÓNYAY MENYHÉRT TUDOMÁNYOS PÁLYÁJA

- külföldi tanulmányutak és olvasmányok; megyei és törvényhozási munka, Széchenyi hatása
- Szakmunkák szerzője: közlekedésügyről (1847), a hitelintézetekről (1858), az életbiztosításról (1859), ***A Tiszaszabályozás története és nemzetgazdasági fontossága*** (1860), Magyarország szerepéről Európa élelmezésében (1861), az úrbéri rendezés és tagosítás ügyéről (1865), a vasúthálózat fejlesztéséről (1865); Nemzetgazdasági tudomány befolyása a jó kormányzatra (1874), a bankügyről (1875)
- Levelező tag (1858), tiszteleti tag (1861), alelnök (1866)
- Törvénytudományi Osztály, majd a Bölcsészeti, Társadalmi és Történeti Tudományok Osztálya tagja
- **Mellékszerep**

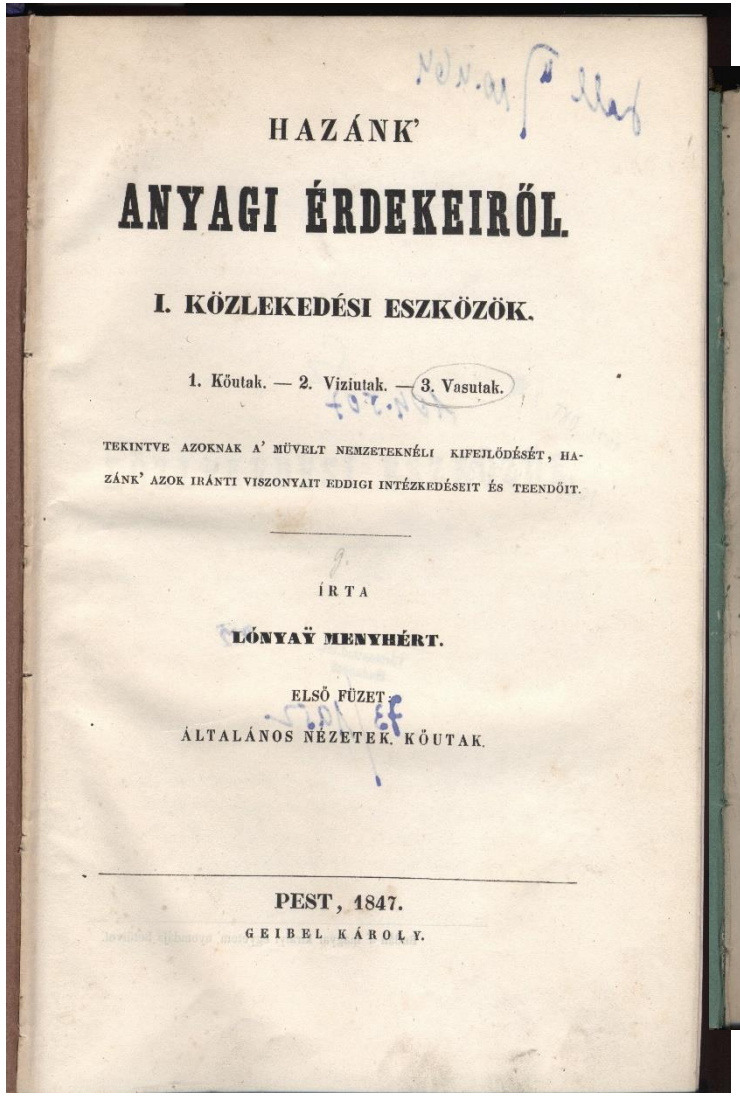

HAZÁNK'

ANYAGI ÉRDEKEIRŐL.

I. KÖZLEKEDÉSI ESZKÖZÖK.

1. Kőutak. — 2. Viziutak. — 3. Vasutak.

TEKINTVE AZOKNAK A' MÜVELT NEMZETEKNÉLI KIFEJLÖDÉSÉT, HAZÁNK' AZOK IRÁNTI VISZONYAIT EDDIGI INTÉZKEDÉSEIT ÉS TEENDŐIT.

ÍRTA

LÓNYAY MENYHÉRT.

ELSŐ FÜZET.

ÁLTALÁNOS NÉZETEK. KÖUTAK.

PEST, 1847.

GEIBEL KÁROLY.

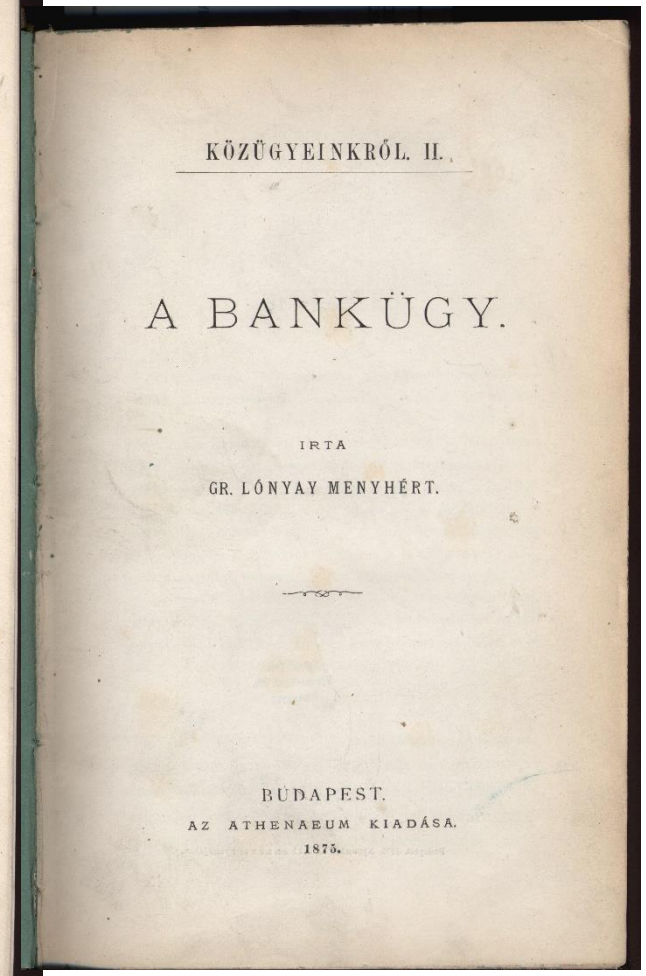

KÖZÜGYEINKRŐL. II.

A BANKÜGY.

ÍRTA

GR. LÓNYAY MENYHÉRT.

BUDAPEST.

AZ ATHENAEUM KIADÁSA.

1875.

ELNÖKI TEVÉKENYSÉGE

- MTA és az állam viszonya
- Munkatársai: Arany János, Csengery Antal, Fraknói Vilmos, Pauler Tivadar
- Anyagi rendezés: az MTA adósságait felszámolta, vagyonát kb. 25%-kal gyarapította; a kezelést a Magyar Földhitelintézet végezte.
- Emlékbeszédek (pl. Eötvös J., Deák F., Károlyi Gy.)
- Eötvös József (1879) és Széchenyi István szobra (1880)
- Statisztikai, majd Nemzetgazdasági Bizottság elnöke; *Nemzetgazdasági Szemle* (1874); német-magyar kereskedelmi szótár munkálatai (1882)
- Széchenyi István hagyatékának megvásárlása: *Gróf Széchenyi István és hátrahagyott iratai* (1877)
- Pályamunkák bírálója, kiírója; könyvkiadási program

Nemzetgazdasági Szemle

„Szükség, hogy az államtudományok s különösen **a nemzetgazdasági ismeretek terjesztését mozdítsuk elő**, mert a történet tanúsága szerint a mi korszakunkban alig van tudomány, melynek fejlődése és általános elterjedése üdvös hatását jobban bizonyítá. Ellenben a legutóbbi évek története tanúsítja, hogy **a közgazdasági elvek kellő fel nem ismerése nagyrészt okozá azon bajokat, melyek államéletünk jelenben legégetőbbjét képezik**, s az elkövetett hibák gyors orvoslása egyedül ezen igazságok következetes és célszerű viszonyainkhoz mért alkalmazásából remélhető.”

- Léteznek olyan tudományos munkák melyek javaslatait, ha a politika megfogadja, akkor az adott nemzet sorsa jobbra fordulhat (pl. Adam Smith: *A nemzetek gazdagságáról*).
- Figyelemmel kísérni a nemzetközi folyamatokat és az országgyűlés közgazdasági munkáját
- A tudomány tiszteletét is el kell tanulnunk a fejlett és gazdagabb nemzetektől.

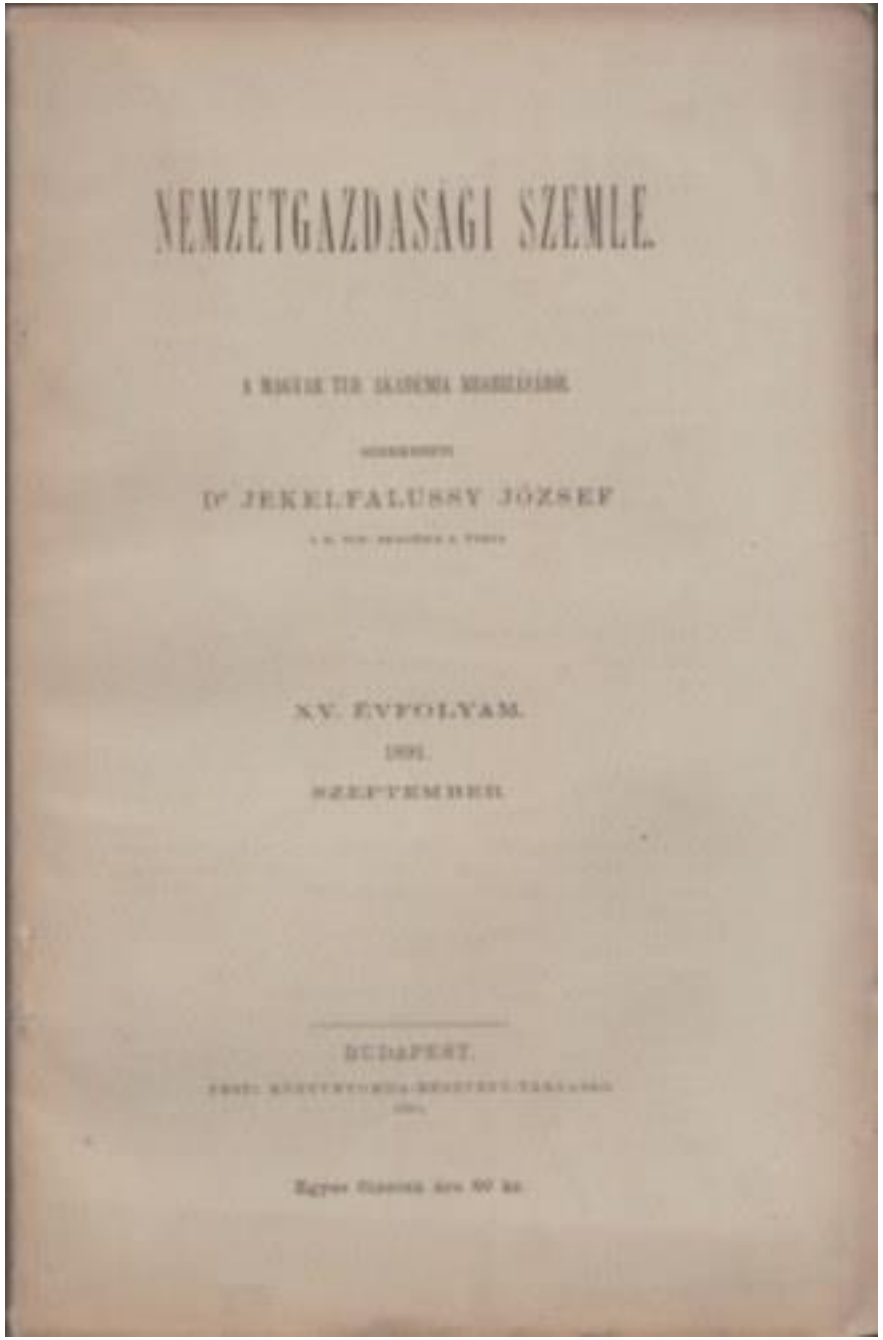
NEMZETGAZDASÁGI SZEMLE

Dr JEKELFALUSSY JÓZSEF

XV. ÉVFOLYAM.

SZEPTEMBER

BUDAPEST.

Széchenyi István gróf iratai

„nem egyszer hallgathattam érdekes beszégetésöket, Széchenyi nagy terveit, midőn azokat elmésséggel és gyakran élénk hasonlatokkal előadta”

„Széchenyi leglelkesebb tisztelői közé tartozván, azon időben nem írt ő semmit, mit figyelemmel nem tanulmányoztam volna”

- MTA alapításának 50. évfordulóján közadakozást indít a Tasner-családnál őrzött iratok megvásárlására
- *„Általában mondhatni, hogy ezen gyűjtés kedvezőtlen körülmények közt indult meg és folyik még ma is.”*
- További iratok felkutatása és kiadása

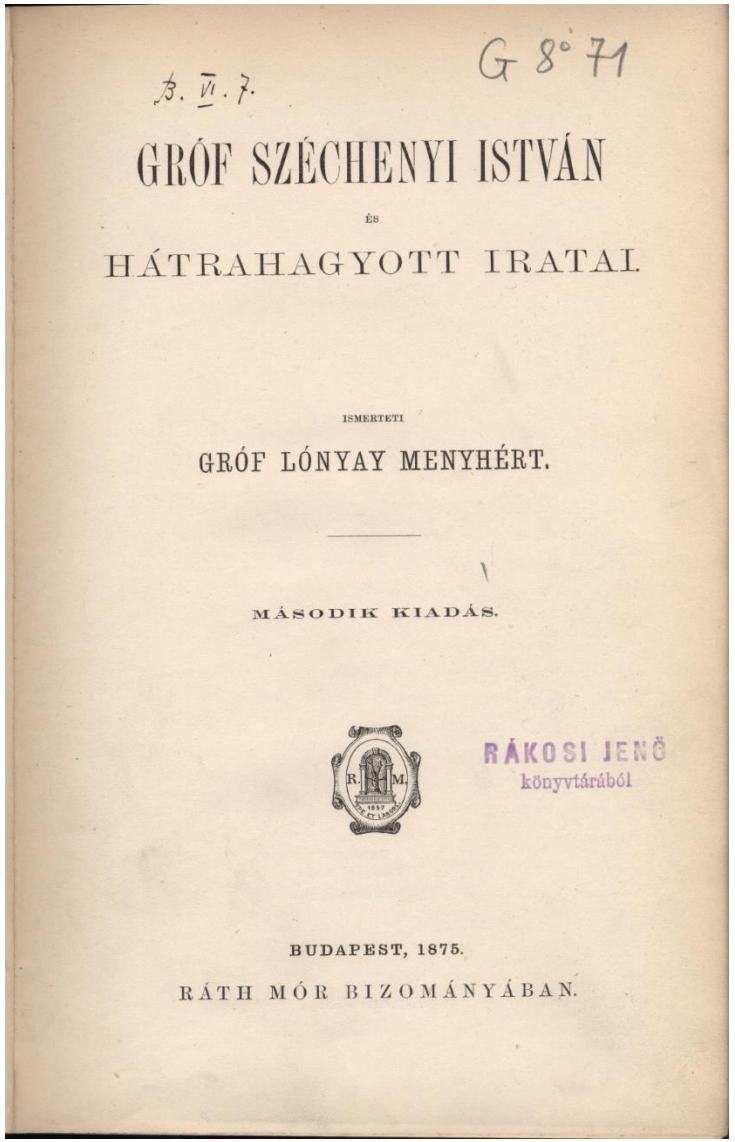

GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN

ÉS

HÁTRAHAGYOTT IRATAI.

ISMERTETI

GRÓF LÓNYAY MENYHÉRT.

MÁSODIK KIADÁS.

BUDAPEST, 1875.

RÁTH MÓR BIZOMÁNYÁBAN.

RÁKOSI JENŐ könyvtárából

„A küzdelmes napokra következett nyugodt korszakban **nem újat teremteni** és **irányt szabni volt feladatom, hanem csendes munkálkodásban az Akadémia érdekeit előmozdítani, gyarapodásán fáradozni tartottam kötelességemnek.** […] Negyven éve küzdök a közpályán. Mint húsz éves ifjú léptem arra, dicső és szomorú napokat éltem át, csalódás és remény, öröm és bú váltakoztak szívemben. **Sok küzdelemben vettem részt és nem sebek nélkül. De ezek sajgó fájdalmát enyhíté az a tudat, hogy fáradozásaimnak voltak sikerei hazám javára, melyhez *mindig* hű maradtam.”** (1883)

„Ne érjük be azzal, hogy a nálunk erősebbeket a kultúra tekintetében máris megközelítők, de vigyük mi is előbbre a tudományt, s versenyezzünk ebben a legműveltebb nemzetekkel. Azt mondják: a tudomány hatalom, s ez igaz, de nagyhatalommá csak akkor válik, ha az a nép tulajdonává lett.” (1881)